

NADNIEMEŃSKI KURIER POLSKI

Wydanie wieczorne

Orzeszkowej 13 tel. 168
Redakcja otwarta od 12-115-6
Administracja - 10-114-6
Prenumerata miesięcznie zł. 4.
z odnośzeniem i przes. poczt. 4 zł. 50 gr.

Nr 151 Rok II
GRODNO
niedziela 31 maja 1925 r.

OGŁOSZENIA: Za 1 wiersz m/m za tekstem 20 gr. Drobnie za wyraz 10 gr. Dla poszukujących pracy 6 gr. za wyraz. Miesięczne p/g umowy. Dla ogłoszeń układ stronicy 8-mi szpalowy. Każda nowa podwyżka taryfy, ogłoszona w nagłówku, obowiązuje. Wszystkie już przyjęte zamówienia bez uprzedniego zawiadomienia.

KLINO ulica Pełczyńska Nr 4

SYN SAHARY

Najpotężniejsze arcydzieło wschodnie w 8 akt.

W rolach głównych najświetniejsze gwiazdy ekranu **Clare Windsor i Bert Tittel**

Kino Saturn

Poszukiwacze przygód

Salonowo-sensacyjny dramat w 9 aktach

Na marginesie R. M.

I.
Ostatnie posiedzenie R. M. obfitowało w nader ciekawe i charakterystyczne momenty.
W poprzednich numerach zamieściliśmy suche sprawozdanie z przebiegu obrad, obecnie zaś pozwalamy sobie wyciągnąć z nich pewne konsekwencje.
Najlepszym materiałem do wyciągnięcia wszelkich konsekwencji są zazwyczaj niekonsekwencje i dlatego posiedzenia R. M. stanowią niewyczerpaną kopalnię dla rozmaitego rodzaju „marginesów”.
Przedewszystkiem wypadnie nam zastanowić się nad exposé p. Jastrzębca V. Pr. Z. A. S. P.
Zajmemy bardzo, że zamiast roztrząsania poszczególnych punktów owego przemówienia, nie mamy prawa przytoczyć rezultatów nieoficjalnej części działań p. Jastrzębca na terenie zatargu teatralnego, bowiem zatargi by one najlepiej dziwiły i przykre zerazem wrażenie, jakie wywarło na wielu nieświadomych, jego przemówienie oficjalne, utrzymane w charakterze misji, w jakiej przyjechał do naszego miasta.
P. Jastrzębiec, jako delegat związku, zjechał do Grodna broulé sprawy swych członków nie zaś roztrząsać spory wynikłe między nimi a dyrekcją teatru i dlatego nie możemy się dziwić, że zajął podobne stanowisko i w ten, a nie inny sposób przemawiał na posiedzeniu R. M.
Jeżeli spotkał nas zawód — a dzięki ujęciu sprawy przez p. Jastrzębca spotkał on b. wielu, — to pretensje możemy mieć nie do p. J., lecz do instytucji, która delegowała go tutaj, a która nie uważała za stosowne poddać sprawy rewizji i do bliźniemu zbadaniu, o co stało od początku dopominamy się bezku-

tecznie.
Dlaczego Z. A. S. P. nie życzył sobie tego trudno przesądzać.
Może dlatego, że ma jedynie kompetencje ferowania wyroków, nie posiadając natomiast praw ich kasowania.
Może na zasadę wydawania wyroków tylko wtedy, gdy wypadek one mają na korzyść jego członków.
A może — co najprawdopodobniejsze — Sz. Wice-Prezes Z. A. S. P. po zbadaniu tej sprawy po oichu, grzecznie i wszechstronnie uznał za wskazane nie restytuować stanowiska dyr. Skąpskiego przez łacie tragiczne poruszenie cuchnącego bagienka, co za nieczyściłoby powietrze związkowe na całą Rzplita, groźne nduszeniem się w tym zduchu wszelkim ideałom związku artystycznego.
Rozumiejąc dokładnie skrupuły p. Jastrzębca, rozumiemy również jego stanowisko na R. M., a będąc z natury wyrozumiałym obowiązek stosowania t. zw. wyższej — ideowej polityki, nie bierzemy jego przemówienia tragicznie a jedynie tak, jak brać je należy.
Co się tyczy treści przemówienia w poszczególnych jego ustępach, to musimy zaznaczyć, że na wstępie takowego potwierdził p. Jastrzębiec posiadana upiuję nieprzeciętnego człowieka, bowiem tylko taki mógł mieć odwagę, jako V. Prezes Związku, oświadczyć się katagorycznie za prowadzeniem teatrów przez jednostki w przeciwieństwie do zasławnego ideowo p. Krokowskiego, który kilka miesięcy wstecz, na tem samym miejscu daklinował na wszystkie odmiany słowo „Zrzeszenie” stawiając go jako ideał wymaganej doskonałości i miał tupet publicznie zdemaskować zamiary własne, czy też ówczesnego Zarzą-

du, dążącego po przez wszystko do tworzenia zrzeszeniowych teatrów.
Słów p. delegata, stanowiących rady dawane niestety co do eksmisji z teatru p. Skąpskiego, nie możemy brać tragicznie ani o takowe mieć do niego pretensji, bowiem mówił je jako człowiek nie znający detali sprawy o jakiej sądził na zasadzie pragnień, których niepodobna, aby jako t. Prezes Związku nie posiadał w stosunku do człowieka, nie tylko wedle jego mniemania nie uznającego Związku, lecz dławiącego się formalnie samym tym okropnym wyrazem: Rada tedy dana miastu, była jedynie pobożnym życzeniem i niczem więcej.
Zdaniu p. J., że odpowiedniego kierownika dla teatru, może dostarczyć jedynie Zarząd Główny, nie dziwimy się, bowiem podobne przekonanie leży również w charakterze rali, w jakiej tu występował p. Jastrzębiec.
Oświadczenie, iż dyr. Skąpski teatr nie uruchomi, ponieważ Z. A. S. P. nie da mu aktorów, po za rzuceniem jaskrawego światła na metody walki Zarządu z osobami niewygodnymi sobie, miałoby wielkie nieomal piorunujące znaczenie, gdyby nie dalszy ciąg tego ustępu, w którym mówca nie wąpi jednak, jak sam przyznaje, że p. Skąpski teatr uruchomi. Wprawdzie podobny teatr nazwał „szopa”, to nas jednak nie przekonuje, gdyż profelowani Z. G. oswolili nas z podobnym zjawiskiem i dziś żadna „szopa” nie jest dla nas straszna.
Zresztą, jeżeli Zrzeszenie potrafiło zrobić w krótkim czasie szopę z teatru, dlaczego zdolny reżyser — Skąpski nie potrafi zrobić z szopy teatru. Tyłostnia jego działalność dnia wszelkie po temu gwarancja.
Twierdzenie p. Jastrzębca, że p. Skąpski jest moralnie odpowiedzialnym za aktorów, (choć nie jest już dyrektorem) on ich tu bowiem sprowadził, pomimo całej, pozornej niekonsekwencji, nie jest pozbawio-

ne racji. Istotnie p. Skąpski winien nieść odpowiedzialność i nawet być odpowiednio ukarany za to, że mógł dać Grodnowi podobny dobór grabarzy kulturalnej placówki.
Co się zaś tyczy projektu p. Jastrzębca stworzenia zespołu z 12 osób pod dyr. p. Malinowskiego, to oczywiście nie wątpimy, że stworzyć go można, czy jednak nie będzie to przedsięwzięcie poronione, mamy poważne wątpliwości, bowiem nowa etykieta przyklejona na stary zespół towar wartości, jego ani smaku nie zmieni.
Teatr, złożony z wysortowanych przez opinia elementów, nie ściąganie publiczności do Domu Żołnierza, zresztą wiecznie przecież, wojskowa instytucja nie może być przytuliskiem dla inwalidów opinii publicznej.
Sz. mówca zupełnie niesłusznie posądził dyr. Skąpskiego oraz jego, jak się wyraził, popleczników o bezsensowne twierdzenie jakoby filary sceny polskiej, jak Frenkel, Katalński, Węgrzyn i inni nie należeli do Z. A. S. P. O, inja stojąca po za p. Skąpskim, jak również on sam, pozwalała sobie tylko twierdzić, że artyści ci nie zgadzają się z metodami Zarządu Z. A. S. P., a to chyba twierdzenie niczyjego prostowania wymagać już nie będzie.

Dr. med. H. BRYZMAN
choroby skórne i wenerycz.
Leczenie lampą kwarcową
Przyjmuje od 9-10 i od 4-7
Grodno, ul. Hoovera 2. Tel. 202

15-16
Czytajcie „Nadniemeński Kurjer Polski”

Autobusy w Grodnie

Od 1-go czerwca r. b. przedsiębiorca autobusowy inż. Rejzinger z Bielska przystąpił do uruchomienia autobusów w naszym mieście. Linia komunikacyjna Dąbrowa - Batoro i Batoro - Przemieście Ziemieckie.

Przejazd na ul. Pierwszej z kurs będzie kosztował gr. 30 zaś na linii drugiej gr. 20.

Młodzież szkolna i żołnierze będą mieli 50 proc. zniżki.

Podając tę radość wiadomość, która aby się tylko sprawdziła, nie możemy przy okazji nie wspomnieć o formalnej tradycji jaką stanowi dla mieszkańców naszego miasta komunikacja z przedmieściami z dnia na dzień i nielaskę rozpasanych apetytów grodzieńskich rycerzy białych.

Panowie ci nie sobie nie robią z wszelkich taks i rozporządzeń władz, z wszelkiej sumy otrzymanej za kurs w mieście są stale niezadowoleni.

Kto nie chce się narazić na zwinyslanie — dopłaca lub idzie piechotą.

Oczywiście o ile chodzi o kurs w mieście, gdzie gra idzie o drobne sumy lub niewielkie przestrzenie, to sprawa przedstawia się normalnie — o ile zaś chodzi o przejazd za Niemiem, to w tym wypadku rzecz przedstawia się wprost tragicznie. Tu już mieszkańcy miasta mają do wyboru albo całe kilometry pieszej wędrówki albo płacenie wszelkiej zażądanej ceny. Rozszechwaleń dorożkarzy wynika z braku dżozoru i odpowiedniej leprężności co do należytego wykonywania wydawanych przez miasto rozporządzeń.

Magistrat gdzie informowaliśmy w tej kwestji utrzymuje że za skutki rozpasania apetytów dorożkarskich całkowitą odpowiedzialność poniosą władze wykonawcze, które nie śledzą za należytem wprowadzeniem w życie wydawanych rozporządzeń i ustaw.

KRONIKA

Zakończenie egzaminów dojrzałości

W dniu wczorajszym w aut. męskim Państw. gimn. odbył się egzamin dojrzałości, odbyty pod przewodnictwem Dyr. Gimn. p. F. Dąbrowskiego, jako delegata Kuratorium szkolnego. Z uczn. 32 uczniów 8 kl. tego gimn. świadectwa dojrzałości uzyskali 26 abiturjentów. Wynik na ogół doskonały.

Nazwiska zwycięzców

Jak się dowiadujemy, znaczna ilość abiturjentów zamierza wstąpić na politechnikę w Gdańsku, co świadczy istotnie o sile i ich dojrzałości narodowej. W Gdańsku młodzież nasza może znaleźć doskonałe warunki egzystencji, gdyż liczyć mogą na wydatną pomoc tamtejszą kolonii, która utrzymuje przeszło 800 uczniów liczącej gimnazjum polskie. Wychowankowie tego gimnazjum niewątpliwie potrzebować będą t. zw. korepetycji.

Nie od rzeczy byłoby pomyśleć o urządzeniu jakiejś imprezy na zapomóg wyjazdowy dla naszej młodzieży; możeby Komitet rodzicielski pomyślał o tej sprawie.

Nowa choroba bydła

Od pewnego czasu panują w lesistych miejscowościach pow. nadnietemeńskiego, w szczególności w gminach Kampania i Wskle, choroby i choroby bydła, zwaną „szarą”. Nie jest to szkodliwa choroba i nie zagraża ona się, przyczyną jej jest zjadanie przez bydło smolnych resztek. Komunikacja powiatowa poleca naszym czeladnikom powojennym, posiadającym bydło, sposobu leczenia oraz zapobiegania postępować w danym wypadku.

1) Należy kupić cukrułowanego 20 gramów i rozpuścić w dwóch litrach odwaru linańca, dać chorej sztuce 3 razy w ciągu 2 dni. 2) Przytem nie należy dawać dożyłki dożyłki od 25-50 gramów na sztukę codziennie, lub co drugiego dnia. Środki te należy stosować aż do zupełnego wyzdrowienia. W okresie choroby trzeba dawać tylko paszę pełną i domową, na paszę zaś leśną wypuszczać nie należy.

Z Wysokiego-Mazowieckiego

Sejmik Powiatowy w Wys. Mazowieckim ostatnio uchwalił zaplanować pożyczkę na pomoc rolną w wysokości 43.750 zł., oraz budowę i konserwację dróg w wysokości 100.000 zł.

Komisja Opieki Społecznej odbyła posiedzenie łączne z komisją hygieniczną i lekarską opieki nad dziećmi, uchwalając polecenie tych dwóch Komisji w jedną Komisję Opiek Społecznej.

Miasta powiatu Wysoko-Mazowieckiego ostatnio uchwały, dając ułóż inwestycyjnej nie przejawiającej wcale, w Wysokim Mazowieckim, które rozpoczęło dalsze prace w kierunku wykonania domu miejskiego w latach, których budowa została na jesieni 1924, rozpoczęta.

Z wydawnictw

Ukazał się niedawno „Katalog pism polskich” — wydawnictwo Reklamy Międzynarodowej Generalnej Reprezentacji na Polskę, firmy Rudolf Mosse — Warszawa.

Powyższy katalog zawiera wykaz wszystkich pism polskich i niepolskich, istniejących obecnie w Polsce. Ponadto znajdujemy tam bogatą część reklamową, poszczególne pisma, czasopisma i tygodniki, zarówno stołecznych, jak i prowincjonalnych.

Puszczanie banknotów 1000 złotych

W dniu 12. V. b. r. w sali Rady Czystej na jarmarku roczny przybył kupiec niemiecki Jan Hausen, zamieszkały w mieście Hanenburga powiatu Hanover, przy pomocy żyda pośrednika z Kołna Alperna Dudziwicza kupił 8 kont, placąc banknotami 1000 złotowymi — przy czym jeden z tych banknotów zniósł u miejscowego aptekarza, a drugi w kasa rolniczym — gdzie okazało się, że banknoty te pochodzą z kruczoży ze Skarbu Państwa. Według wyjaśnień Hausena, otrzymał on te banknoty w Banku Państwowym w Hanenburgu za czestkiem Banku Spółdzielczego w Hanenburgu, gdzie Hausen ma konto czekowe.

Składajcie ofiary na L. O. P. P.

Sprzedaje się

w mieście Grodzień wycowy i piac.
Dowiedzieć się: G r o d n o.
Nienka ul. Kołosańska.

Do sprzedania

duży dwu piętrowy dom murywany przy ul. Brygidzkiej, tamże mały murywany. Sześć mieszkań dużych i pięć małych. Cena według umowy. Dowiedzieć się można u B. Dąbrowskiego w Grodnie ulica 3-go Maja Nr 16 do godz. 6 rano i 2-4 p. poł. lub u właśc. domu Warszawa, Nalewki 17 m. 20.

Zgubiono

dwie karty pobytu wydane przez Starostwo Równieckie na imię Ogi i Flodora Owczar.

Nerwami, Neurastenicy,

którzy cierpią na drażliwość, słabość woli, brak energii, melancholję, Przesyła życia, bezczynność, ból głowy, przesadzoną wrażliwość nerwów, nerwowe zaburzenia serca, zjadliwa, otrzymają bezpłatnie broszurę Dr. Weisego „Cierpienia nerwów”.
Dr. Hubbard et Co. Gdansk Am Leogen Tor 15.

Szał włóczkowy

znaleziony w czwartek d. 21 b. m. wieczorem w Kredowych Górach jest do odebrania w naszej Redakcji.

Otomane kupie

przywano niedrogo. Oferty su-
żaraz” przyjmuje redakcja.

Doktor medycyny,

porucznik, kawaler, poszukuje posady przy rodzinie. Zgłoszenia do administracji Nadnietemeńskiego Kurjera Polskiego.

Restauracja „ROYAL“

Niniejszym powiadamia się Szanowną Publiczność, że z dnia 1 czerwca r. b. zmieniony został Zarząd Restauracji jak również kierownictwo kuchni

Otwarcie werandy

Nowa orkiestra (damski kwartet p. b. p. Milejkowskiego) przygrywać będzie na werandzie

Ceny ogólnie niższe. Obiady z 4 dań z chlebem 1 zł. 80 gr. z 3 dan 1 zł.

Lody, zsiadłe mleko i różne chłodzące napoje.

ZAKŁADY GRAFICZNE

PIERWSZA KRAJOWA FABRYKA KART DO GRY

Aleksander Łapin i S-ka

przyjmują zamówienia na wszelkie roboty LITOGRAFICZNE jak etykiety, plakaty, reklamy.

Specjalność — mechanicznie gumowane etykiety dla browarów i gorzelni.

Ceny artykułów spożywczych

większej potrzeby zostały w dniu 15 b. m. w sklepach Spółdzielni Wejskowej O. K. III. obniżone i sprzedaje się je obecnie po cenach następujących:

Cukier kryształ	kg. zł. 1.18	„ pszenak	„ 0.47
Mąka pszenna autor.	„ 0.66	Kasza gryczana	„ 0.66
Mąka pszenna przelobowańska	„ 0.74	Ryż „Burman”	„ 0.57
Kasza jęczmienna	„ 0.47	Masło d. serowe	„ 4.

Czy jesteś już członkiem cywilnego klubu sportowego?

„CRESOVIA“